

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

**Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen Bestuurlijk-
Juridische Zaken

Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

mr. [redacted]
senior jurist

[redacted]@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/49935

Bijlagen:

aangepaste inventarislijst
21 documenten

Datum **19 MAART 2021**
Betreft **Beslissing op bezwaar Wob luchtruim Iran**

Geachte [redacted]

Bij brief van 24 september 2020 heeft u, namens [redacted], een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 28 augustus 2020, kenmerk IENM/BSK-2020/18846, inzake het verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) omtrent de risico's van het vliegen door het luchtruim van Iran. U heeft verzocht om documenten betreffende de vliegveiligheid en vliegprotocollen ten aanzien van het luchtruim van Iran over de periode 27 december 2019 tot en met 15 januari 2020.

Met deze brief wordt op het bezwaarschrift beslist.

Besluit

Ik verklaar het bezwaarschrift gegrond. Ik herzie het bestreden besluit middels een aanvullende motivering en maak 21 documenten (gedeeltelijk) openbaar met daarbij een aangepaste inventarislijst.

Verloop van de procedure

Op 15 januari 2020 is door [redacted] met een beroep op de Wob om informatie verzocht over risico's voor de veiligheid en (voorgestelde en daadwerkelijk wijzigingen van) vliegprotocollen betreffende het luchtruim van Iran over het tijdvak 27 december 2019 tot en met 15 januari 2020.

Een deels overlappend Wob-verzoek is ingediend bij de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (hierna: NCTV) vallend onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Om verstrekking van identieke dubbele documenten te voorkomen heeft zowel bij het bestreden besluit als bij deze beslissing op het bezwaar afstemming met dit ministerie plaatsgevonden.

Bij brief van 28 augustus 2020 is besloten op het Wob-verzoek. Op 24 september 2020 heeft u tegen dit besluit bezwaar ingediend. Op 9 oktober 2020 is de ontvangst van uw bezwaar bevestigd en is u verzocht of u gebruik wenst te maken van het recht te worden gehoord.

In onderling overleg is in verband met de coronamaatregelen gekozen voor een telefonische hoorzitting op 17 november 2020. Bij brief en e-mail van 9 november

2020 bent u voor de hoorzitting uitgenodigd. Met deze brief is tevens de beslistermijn verdaagd tot uiterlijk 1 januari 2020. U gaf tijdens de hoorzitting aan dat een verlenging van deze beslistermijn gezien het kerststres tot medio januari 2021 voor u acceptabel is. Gezien de volledige heroverweging van het besluit is echter meer tijd nodig gebleken waarvan u per e-mail op de hoogte bent gesteld.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/49935

Hoorzitting

Op 17 november 2020 vond de telefonische hoorzitting plaats. U heeft [REDACTED] tijdens de hoorzitting vertegenwoordigd. Mijn ministerie werd vertegenwoordigd door [REDACTED] beiden werkzaam bij de Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, en [REDACTED] werkzaam bij de Directie Luchtvaart van het Directoraat-Generaal Luchtvaart en Maritieme Zaken. Tijdens de hoorzitting heeft u uw bezwaarschrift mondeling toegelicht en deze toelichting is verwerkt in de hierna beschreven gronden van bezwaar.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Uw bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken na bekendmaking van het besluit. Het voldoet ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen zodat het bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wettelijk kader

Toetsingskader is de Wob.

Beoordeling van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift en tijdens de telefonische hoorzitting heeft u - kort samengevat - het navolgende aangevoerd.

Algemeen bezwaar

1. uit het besluit blijkt niet of over het gehele document een oordeel is geveld of openbaarmaking mogelijk is, of dat per onderdeel van een document een afweging is gemaakt. Dit laatste dient op grond van vaste rechtspraak wel te gebeuren, waardoor de motivering gebrekkig is. Per documentonderdeel dient een oordeel over openbaarmaking plaats te vinden;
2. tevens is een uitzonderingsgrond in het geheel niet gemotiveerd te weten de grond genoemd in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob en wordt deze grond in twijfel getrokken gezien het ontbreken van de motivering;
3. er bestaat onduidelijkheid omtrent de omschrijving van document 2.b. Is dit de titel van het document of is het een verwijzing naar document 44.a dat vervolgens niet voor komt op de inventarislijst;

Toegepaste uitzonderingsgronden

4. artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e. Deze grond wordt slechts in twijfel getrokken voor zover dit geheel geweigerde documenten betreft aangezien die niet kunnen worden beoordeeld;
5. artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a. Ten aanzien van deze grond is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het beschermde belang zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarmaking. Daarbij is onduidelijk welke staten en internationale organisaties bezwaar maken tegen openbaarmaking, waardoor evenmin niet aannemelijk is geworden dat die relaties schade zouden oplopen;

6. artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g. Deze grond is niet gedegen gemotiveerd wat op grond van de Memorie van Toelichting wel is vereist. Over welke onderhandelingsposities en markt gaat het hier precies? Hoe verhoudt deze grond zich tot de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a. Onderbouwd dient te worden dat benadeling bij openbaarmaking dusdanig onevenredig is dat dit niet opweegt tegen openbaarmaking;

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/49935

7. artikel 11, eerste lid. Bij het gebruik van deze weigeringsgrond wordt betwijfeld of de betreffende beleidsdocumenten wel uitsluitend persoonlijke beleidsopvattingen bevatten zonder dat daarin feitelijke gegevens zijn opgenomen of zodanig zijn verweven dat openbaarmaking niet gerechtvaardigd is. Bovendien kunnen opvattingen van derden niet onder deze grond worden geweigerd wanneer de betreffende derde een eigen belang behartigt en dient ook het toepassen van deze grond te worden heroverwogen.

Conclusie van bezwaar: u stelt dat uw bezwaar gegrond dient te worden geacht en dat geheel of gedeeltelijk geweigerde documenten overeenkomstig genoemd bezwaar alsnog openbaar gemaakt moeten worden.

Met betrekking tot uw bezwaren overweeg ik het volgende.

Algemeen bezwaar

Ad 1

Zowel bij het primaire besluit als bij deze beslissing op uw bezwaar zijn alle documenten integraal beoordeeld als ook op onderdelen van de documenten. Echter, in het primaire besluit is bij een heel aantal documenten onjuiste uitzonderingsgronden toegepast. In heroverweging zijn alle documenten opnieuw beoordeeld en deze beoordeling is verwerkt in de bij dit besluit gevoegde aangepaste inventarislijst. De wijzigingen ten opzichte van het bestreden besluit zijn in de inventarislijst met rood aangegeven. Ik acht uw bezwaar dan ook gegrond en deze heroverweging leidt tot het alsnog (gedeeltelijk) openbaar maken van 21 documenten. Ook zijn er bij de herbeoordeling 8 nieuwe documenten gevonden en beoordeeld. Inhoudelijk zal ik hierna nader ingaan op de bezwaargronden gericht tegen de verschillende uitzonderingsgronden.

Ad 2

In heroverweging acht ik het gebruik van de uitzonderingsgrond artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob voor de documenten genoemd onder 3, 8, 10, 19, 21 en 24 onjuist, aangezien hier geen sprake is van bedrijfs- en/of fabricagegegevens. Nu dit de enige documenten zijn, waarbij deze grond is toegepast, blijft een verdere overweging met betrekking tot die uitzonderingsgrond achterwege. De genoemde documenten worden echter niet openbaar op grond van de uitzonderingsgronden van artikel 10.2.e en 10.2.g. De inventarislijst is conform aangepast. Ik acht uw bezwaar op dit punt gegrond.

Ad 3

Document 2.b is de bijlage behorende bij 2.a en komt van dezelfde afzender en heeft dezelfde omschrijving als dit document. De verwijzing naar het niet bestaande document 44a was onjuist. De inventarislijst is hierop aangepast.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/49935

Ad 4

De uitzonderingsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, is uitgebreid gemotiveerd in het bestreden besluit op pagina 2 en 3. Hierin is ook aangegeven dat alleen van ambtenaren die krachtens mandaat stukken ondertekenen, de naam openbaar wordt gemaakt. Ook bij documenten, die met het bestreden besluit in zijn geheel niet openbaar zijn gemaakt, is deze uitzonderingsgrond op hiervoor aangegeven wijze toegepast. In heroverweging acht ik dit deel van het bezwaar ongegrond.

Ad 5

Het zwaarwegende belang van internationale betrekkingen wordt beschermd door artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Wob. Met deze uitzonderingsgrond is blijkens de memorie van toelichting gedacht aan verslagen van buitenlandse ambassades en consulaten, interne stukken van internationale organisaties en voorbereidende stukken voor verdragen en andere internationale afspraken. Voor het toepassen van de genoemde uitzonderingsgrond is het voldoende, aldus de memorie van toelichting,¹ dat als gevolg van het openbaar maken van de verzochte informatie wordt voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen met als gevolg dat de betrokken landen minder geneigd zouden zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Het is daarbij niet noodzakelijk dat een verslechtering van de goede betrekkingen als zodanig met andere landen dan wel internationale organisaties moet worden voorzien. Zo ook de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 17 februari 2010.² In de afweging tussen de openbaarmaking van de betreffende documenten en het belang van de eventuele verslechtering van de goede betrekkingen met andere landen en internationale organisaties heb ik de internationale veiligheid van het luchtruim, waar de onderhavige documenten betrekking op hebben, zwaar gewogen. Ik acht ook dit deel van uw bezwaar ongegrond.

Ad 6

Het is voor mij van groot belang om maatschappelijke participanten in vertrouwen te spreken en te luisteren naar hun inbreng alvorens beleid vast te stellen. Tevens moeten deze partijen er op kunnen vertrouwen dat deze gesprekken – in welke vorm dan ook – vertrouwelijk blijven, waardoor ik de toepassing van de uitzonderingsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob ook in heroverweging een enkel maal wel gerechtvaardigd acht. Ik acht het in die gevallen belang om de vertrouwelijkheid van de inbreng van maatschappelijk participanten op alle onderwerpen die mijn ministerie aangaan, veilig te stellen. Ik acht dit belang groter dan het belang van openbaarmaking.

Er bestaat geen andere verhouding tussen deze uitzonderingsgrond en de uitzonderingsgrond genoemd onder ad 5 anders dan dat de beide gronden een belemmering kunnen vormen voor het openbaar maken van (delen van) documenten.

In heroverweging kom ik wel tot de conclusie dat de uitzonderingsgrond genoemd in artikel 10.2.g ten aanzien van een heel aantal documenten ten onrechte is toegepast en ook dit heeft geleid tot een aanpassing van de inventarislijst. Dit heeft mede geleid tot het alsnog gedeeltelijk openbaar maken van de documenten

¹ MvT Wob, KII 1986/97, 19859,3, p. 34

² ECLI:NL:RVS:2010:BL4132

2a, 4c, 18, 38a en 48. Voor de overige onderhavige documenten geldt dat zij op grond van een andere uitzonderingsgrond, in de meeste gevallen op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Wob, op juiste wijze zijn beoordeeld en (onder andere) op die grond (gedeeltelijk) niet openbaar zijn gemaakt. Voor de nadere motivering van die uitzonderingsgrond verwijs ik u naar het gesteld onder ad 5. Ik acht ook dit deel van uw bezwaar gegrond.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/49935

Ad 7

De uitzonderingsgrond van artikel 11, eerste lid, van de Wob is uitgebreid gemotiveerd in het bestreden besluit op pagina 3 en 4.

Echter, ook voor deze uitzonderingsgrond geldt dat deze voor een aantal documenten ten onrechte is toegepast. Ook dit heeft geleid tot aanpassingen van de inventarislijst en leidt tevens tot het alsnog (gedeeltelijk) openbaar maken van 5 documenten, te weten 2a, 11, 25a, 38a en 40a. Ik acht ook dit deel van uw bezwaar gegrond.

Tot slot merk ik op dat van toepassing van deze uitzonderingsgrond geen sprake is bij (delen van) documenten, waarin opvattingen van derden met een eigen belang zijn opgenomen.

Ten overvloede

Document 51b is op juiste gronden niet openbaar gemaakt, aangezien dit een 'draft' is van de definitieve versie, die pas op een later moment openbaar is gemaakt. 'Drafts' worden nimmer openbaar gemaakt.

Op het moment van uw Wob-verzoek was de definitieve openbare versie van document 51b inmiddels al weer vervangen door een update en is dan ook – terecht – niet meegenomen in het eerdere besluit. Ik heb deze eerdere versie echter nog kunnen achterhalen en voeg deze definitieve versie van document 51b, die online heeft gestaan en dus destijds openbaar is gemaakt, bij wijze van service aan dit besluit toe als document 63.

Conclusie

Gezien het vorenstaande acht ik uw bezwaren gegrond. Ik herzie het bestreden besluit middels deze aanvullende motivering en maak 21 documenten alsnog (gedeeltelijk) openbaar met daarbij een aangepaste inventarislijst.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. S. van Veldhoven – Van der Meer

Beroepsmogelijkheid

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u terecht bij de hierboven genoemde contactpersoon.

Binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit kunt u beroep instellen bij de Rechtbank Amsterdam, sector bestuursrecht, postbus 75850, 1070 AW Amsterdam.

Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en tenminste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroepschrift zich richt;
- d. een opgave van redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen;
- e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het beroep zich richt.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het beroepschrift.

Voor de behandeling van een beroepschrift wordt een bedrag aan griffierecht geheven.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**

Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/49935